

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNTETÉSE
az 1955. évi LXV. tv. 28. §-ának
figyelemmel

HK: 0011 | 1973. ev. ut.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK ÉS
HONVÉDELMI MINISZTERÉNEK**

0022. számú

PARANCSA

Budapest, 1958. évi szeptember hó 4-én.

A Magyar Néphadseregnél működő katonai elhárító szervek feladatait, jogait és kötelességeit, valamint a parancsnokokkal való együttműködés alapelveit rögzítő szervei határozványt kiadjuk.

MEGPARANCSOLJUK:

A Magyar Néphadsereg parancsnokai és a katonai elhárító szervek ezen szervei határozvány szellemében, a szoros elvtársi együttműködés és kölcsönös bizalom alapján szervezzék munkájukat.

A kiadott szervei határozványt ezred, önálló zászlóalj parancsnokig bezárólag és a katonai elhárítás beosztottai előtt teljes egészében — az ennél alacsonyabb beosztású tisztek előtt a rájuk vonatkozó mértékben — tiszti gyűlésen ismertessék.

Jelen parancsunk kiadásával egyidejűleg az eddig kiadott összes — a katonai elhárítás szerveinek feladataira és működési elvére vonatkozó — parancsok és utasítások hatályukat veszítik.

BISZKU BÉLA s. k.,
a Magyar Népköztársaság
belügyminisztere.

RÉVÉSZ GÉZA vezérezredes s. k.,
a Magyar Népköztársaság
honvédelmi minisztere.

Kapják: II. típusú elosztó szerint.

SZERVI HATÁROZVÁNY

a Magyar Néphadseregen belül működő katonai elhárító szervek feladataira és működési elveire.

A katonai elhárító osztály a Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Főosztályának a néphadseregnél működő szerve, amely szervezi az elhárító munkát a Honvédelmi Minisztérium szerveinél, csapatainál, intézeteinél, intézményeinél, valamint azok környezetében.

A Belügyminisztérium katonai elhárító szerveinek főfeladata a Magyar Néphadsereg megvédése az imperialista államok hírszerző szervei és más ellenséges elemek aknamunkájával szemben, valamint segítségnyújtás a parancsnokoknak a Magyar Néphadsereg harcképességének fokozásában.

A katonai elhárító szervek feladataikat a Népköztársaságot támadó ellenség ellen folytatott harc részeként a BM. Politikai Nyomozó Főosztálya többi osztályaival szorosan együttműködve látják el.

A katonai elhárító szervek a parancsnokokkal, politikai és pártiszervekkel közösen harcot folytatnak a katonaszökevények és hazaárulók, valamint ellenforradalmi agitációt és propagandát kifejtő, a katonai titkokat megsértő, a katonai fegyelmet bomlasztó személyek ellen.

I.

1. A katonai elhárító osztály közvetlenül a Belügyminisztérium Politikai Nyomozó Főosztályának van alárendelve és egész munkáját a belügyminiszter és a Politikai Nyomozó Főosztály vezetőjének parancsai és a jelen Szervi Határozványban foglaltak szerint végzi.

2. A katonai elhárítás beosztottait a belügyminiszter tartósan vezényli a néphadsereghez. A tartós vezénylés alatt a katonai elhárítás beosztottai felett a belügyminiszter rendelkezik.

3. A katonai elhárító szervek operatív állománya felett a fegyelmi jogkört a belügyminiszter, valamint a Belügyminisztérium Fegyelmi Szabályzatának megfelelően, a felsőbb katonai elhárító szerv vezetője gyakorolja.

4. A katonai elhárító szervek operatív állománya köteles szigorúan betartani a Magyar Néphadsereg Szolgálati Szabályzatának előírásait, az alakulat belső rendjét.

5. Ha a katonai elhárító szerv beosztottja vét a Magyar Néphadsereg Szolgálati Szabályzatában foglaltak ellen, az alakulat parancsnoka az illetékes katonai elhárító szerv vezetőjének tesz javaslatot a fegyelemsértő felelősségre vonására. A katonai elhárító szerv vezetője a felelősségre vonás mérvéről az alakulat parancsnokát tájékoztatja.

6. A helyőrség parancsnoknak jogában áll fegyelmi intézkedéseket foganatosítani a katonai elhárító szervek azon beosztottjaival szemben, akik a Magyar Néphadsereg Szolgálati Szabályzata Fegyelmi Utasításának 52. pontjába ütköző vétséget követnek el, vagy megsértik az alakulat fegyelmét, belső rendjét.

Ebben az esetben a helyőrség parancsnoka köteles a fegyelmi fenyítés kiszabásáról az illetékes katonai elhárító szerv vezetőjét tájékoztatni, illetve a Fegyelmi Utasítás 53. pontja szerint eljárni.

A helyőrség parancsnokának a fentiekben meghatározott fegyelmi hatásköre magában foglalja az ennek megfelelő dícsérő jogkört is.

II.

1. A Belügyminisztérium katonai elhárító osztályának vezetője köteles a honvédelmi minisztert, a HM. politikai csoportfőnökét és a Hadsereg Pártbizottság titkárát rendszeresen tájékoztatni:

a) a katonai elhárító szervezetek az imperialista hírszerző szervezetek ellen folytatott harcának eredményeiről;

b) a néphadsereg ellen folyó ellenséges tevékenység irányáról és módszereiről;

c) a néphadseregbe behatolt ellenforradalmi elemek ellenséges tevékenységének felderítésére, megakadályozására és felszámolására tett intézkedésekről;

d) a néphadseregben tapasztalt ellenséges megnyilvánulásokról (hazaárulási szándék, diverziós, terror cselekmények előkészítése, ellenforradalmi anyagok, röplapok terjesztése és más, a csapatok harckészségét aláásó ellenséges cselekmények), valamint a katonai elhárító szervezet birtokában lévő, a néphadsereg beosztottait terhelő kompromittáló adatokról.

2. A magasabb egységeknél működő katonai elhárító osztályok vezetői, illetve az egységek elhárító tisztjei kötelesek rendszeresen tájékoztatni a magasabb egység, illetve az egység parancsnokát, a politikai osztály vezetőjét, illetve a politikai helyettest és a pártbizottság titkárát az alakulatnál lévő, általuk észlelt ellenséges aknamunka irányáról, formáiról, az alakulat állományába tartozó ilyen tevékenységet kifejtő személyekről, csoportokról, valamint olyan ellenséges jelenségekről és megnyilvánulásokról, amelyek az alakulat harckészségének és harcképességének csökkenését vonhatják maguk után.

Tájékoztatójuk során az elhárító tisztek nem fedhetik fel az operatív munka módszereit, eszközeit és a tájékoztatás nem lépheti túl az érintett alakulat kereteit.

3. A katonai elhárító szervezetek a néphadsereg főtisztjeire vonatkozó ellenőrzött, súlyosan kompromittáló adatokról a katonai elhárító osztály vezetőjén keresztül haladéktalanul kötelesek jelentést tenni a honvédelmi miniszternek.

4. a) Hivatásos honvédtiszteket a katonai elhárító szervezetek csak a honvédelmi miniszter előzetes hozzájárulásával a törvényeknek megfelelően vehetnek őrizetbe, illetve helyezhetnek előzetes letartóztatásba.

Hivatásos állományú tisztek elleni vizsgálat megindításához a katonai elhárítás a honvédelmi miniszter előzetes engedélyét köteles kikérni.

b) A néphadsereg tiszthelyettesi, tisztési és legénységi állományú beosztottait a magasabb egység parancsnokának és a katonai elhárítás vezetőjének engedélyével, a törvényeknek megfelelően lehet őrizetbe venni, illetve előzetes letartóztatásba helyezni.

A tiszthelyettesi, tisztési és legénységi állományú személyek elleni vizsgálat megindításáról az illetékes katonai elhárító szerv vezetője a magasabb egység parancsnokát köteles tájékoztatni.

c) Halasztást nem tűrő esetekben, amikor a néphadsereg valamely beosztottát tettenérik olyan bűncselekmény elkövetése, vagy kísérlete közben, mint például kémkedés, terror, diverzió, szabotázs, gyújtogatás, szökés, hazaárulás, a katonai elhárítás beosztottainak minden előzetes engedély nélkül jogukban áll az őrizetbevétel eszközölni. Ennek megtörténtét azonban azonnal kötelesek jelenteni vezetőjüknek és az egység parancsnokának, illetve tisztek esetében a honvédelmi miniszternek.

III.

A katonai elhárító szervezetek jogosultak:

1. Az erre vonatkozó szabályzatokban előírtak szerint a néphadsereg tagjainak ügyében operatív munkát és vizsgálatot folytatni.

2. A néphadsereg tagjait kihallgatásra beidézni. A kihallgatandó személyeket az illetékes parancsnokon keresztül szolgálati időn kívül (kivételes esetben a parancsnok engedélyével szolgálati időben) kell beidézni.

3. Operatív szükségesség esetén a néphadsereg bizonyos „szigorúan titkos” és „titkos” okmányaiba betekinteni az alábbiak szerint:

a) a Honvédelmi Minisztérium központi szerveinél a katonai elhárító osztály vezetői a honvédelmi miniszter, vagy helyettesei engedélyével,

b) a magasabb egységeknél és egységeknél az illetékes katonai elhárító szerv vezetői (az illetékes elhárító tiszt) a magasabb egység, illetve az egység parancsnokának engedélyével,

c) a fegyvernemi parancsnokok, csoportfőnökök, hadosztály parancsnokok és hasonló beosztásban lévő parancsnokok személyi anyagába a katonai elhárító osztály vezetője és helyettesei a honvédelmi miniszter és helyettesei engedélyével nyerhetnek betekintést.

A H. M. központi szerveinél szolgálatot teljesítő többi tiszt személyi anyagába a H. M. személyügyi csoportfőnök engedélyével lehet betekinteni.

d) az alakulatoknál szolgálatot teljesítő tisztek személyi anyagaiba a katonai elhárító szervek illetékes beosztottai az adott egység, vagy az előjáró magasabb egység parancsnokának engedélyével nyerhetnek betekintést.

4. A katonai elhárító szervek a honvédelmi miniszter utasításának megfelelően ellenőrzik a hadseregnél „szigorúan titkos“ munkára beállításra kerülő polgári személyeket, valamint felvételük előtt a továbbszolgáló tiszthelyetteseket és a tiszti iskolára kerülő honvédeket, továbbá a néphadsereg beosztottai és polgári alkalmazottai részére kapitalista államok területére szóló útlevelek kiadásának célszerűségét.

IV.

1. A katonai elhárító szervek beosztottai kötelesek:

a) Munkájuk során szigorúan betartani a szocialista törvényességet.

b) A katonai elhárítás operatív munkája a tényleges ellenség ellen irányuljon, segítse elő az általa biztosított alakulat erkölcsi-politikai egységének, harckészültségének megszilárdítását, a kiképzés eredményességét.

c) Példát mutatni a helyállás, kulturáltság, katonás magatartás és fegyelem terén, tetteikkel növelni, erősíteni a parancsnokok tekintélyét, az egyszemélyi vezetést.

d) Az alakulat személyi állományával állandó és szoros érintkezéssel keresztül erősíteni a tömegkapcsolatokat. Elősegíteni a politikai éberség fokozását működési területén. E célból politikai szervekkel és pártszervezetekkel történő megbeszélés alapján előadásokat kell tartaniok a legénységi és tiszti állomány számára az imperialista hírszerző szervek aknamunkájáról és a belügyi szervek ezek ellen folytatott harcának eredményeiről.

e) A Magyar Néphadsereg beosztottai által elkövetett bűncselekmények vizsgálatának befejezése után tájékoztatni a parancsnokokat, politikai szerveket és a pártszervezetek titkárait, egyes indokolt esetekben a tisztikart, vagy az egész személyi állományt az ezen ügyekben lefolytatott vizsgálat és a bírósági eljárás eredményeiről.

f) A Belügyminisztérium katonai elhárító szervei beosztottainak szigorúan tilos beavatkozniok a magasabb egységek, egységek, alegységek parancsnokainak szolgálati ténykedésébe és megsérteni az egyszemélyi vezetést.

2. A parancsnokok kötelesek:

a) Segítséget nyújtani a katonai elhárító szerveknek az előttük álló feladatok végrehajtásához.

b) Megfelelő munkakörülményeket, helyiséget, irodai és technikai eszközöket biztosítani a csapatoknál működő elhárító szervek részére, az érvényben lévő normáknak megfelelően.

c) Tájékoztatni a katonai elhárító szerveket az alakulatuk előtt álló feladatokról, a tudomásukra jutott ellenséges megnyilvánulásokra utaló jelzésekről.

d) Betartani a konspiráció szabályait a katonai elhárító szervektől kapott tájékoztatás tekintetében.

V.

1. A katonai elhárító szervek beosztottai illetményüket a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter által jóváhagyott fizetési besorolás szerint közvetlenül a néphadsereg azon alakulatainál kapják, ahol szolgálatot teljesítenek.

2. A katonai elhárító szervek beosztottai annak a fegyvernemnek az egyenruháját viselik, amelynél szolgálatot teljesítenek.

3. A katonai elhárító szerveknél a szervezési táblázatban feltüntetettek szerint őrséget kell biztosítani.

4. A katonai elhárító szerveket a Honvédelmi Minisztérium látja el közlekedési eszközökkel és üzemanyaggal a honvédelmi miniszter által jóváhagyott norma szerint.

5. A katonai elhárító szervek operatív állományának a Magyar Néphadsereg illetékes szervei biztosítanak orvosi kezelést és üdülőkbe való elhelyezést, valamint vidéki helyőrségekben lakást a Magyar Néphadsereg hivatásos tisztjeit megillető jogok szerint.

6. A katonai elhárító szervek beosztottait a parancsnokságok látják el a hadseregnél rendszeresített fegyverrel, az érvényben lévő normák szerint.

7. Az V. 1. és 2. pontjaiban meghatározott ellátást a Belügyminisztérium a Honvédelmi Minisztériumnak központilag megtéríti.

BISZKU BÉLA s. k.,
a Magyar Népköztársaság
belügyminisztere.

RÉVÉSZ GÉZA vezérezredes s. k.,
a Magyar Népköztársaság
honvédelmi minisztere.